

EVROPSKI UNIVERZITET BRČKO DISTRIKT BiH

EKONOMSKI FAKULTET BRČKO

BRČKO

ŠKOLSKA GODINA 2014/15

OKVIRNA ISPITNA PITANJA

(IZ NASTAVNOG PREDMETA)

MEDUNARODNA EKONOMIJA

1. Dati definiciju (pojmovno određenje) Međunarodne ekonomije !
2. Najznačajnije karakteristike sadašnjeg sistema međunarodnih ekonomskih odnosa !
3. Međunarodna ekonomija kao naučna disciplina, sa kojih se gledišta može posmatrati !
4. Zašto je stanovništvo važan faktor privrednog razvoja ?
5. Navedite definiciju vanjske trgovine kao ekonomske djelatnosti razvrstanu u dvije grupe !
6. Navedite poimanje vanjske trgovine po Ohlin -u !
7. Navedite uslove nastanka vanjske trgovine !
8. Multiplikator spoljne trgovine i njegov značaj !
9. Šta objašnjava teorija međunarodne trgovine (koja pitanja) ?
10. Ko su tvorci klasične (i komparativne) teorije međunarodne trgovine i šta je njena suština ?
11. Navedite posebnosti međunarodne trgovine !
12. Navedite bitne uloge trgovine sa zadacima koje obavlja između proizvodnje i potrošnje !
13. Navedite podjelu tipologije vanjske trgovine !
14. Veći broj ekonomskih teoretičara vjeruje da je cilj međunarodne trgovine da kreiraju strukturu zaposlenih .Konsekventno, kada vide otpuštene radnike zbog nezaposlenosti firme da konkuriše jeftinijem i boljem uvozu, oni smatraju da je trgovina organizovana prema ekonomskim kriterijima. Je li to ispravno ? Ili, zašto nije ?
15. Dati definiciju otvorene i zatvorene ekonomije !
16. Kakva može biti zatvorenost privrede ?
17. Na kojem nivou se omogućava otvorenost privrede ?

18. Navedite vrste specijalizacija , koristi sa oblicima specijalizacija !
19. Navedite različita ograničenja povećanja stepena specijalizacije !
20. U čem je značaj komparativne prednosti i konkurentnosti ? Zatim, šta je to ekonomsko restrukturiranje ?
21. Objasnite suštinu moderne trgovinske teorije i ko su njeni predstavnici !
22. Navedite pojmovno određenje Merkantilizma !
23. Navedite faze Merkantilizma sa karakteristikama !
24. Kako se ostvaruju zarade prema HO modelu ?
25. Navedite osnovne postavke teorije apsolutnih prednosti !
26. Na čemu mogu biti zasnovane apsolutne prednosti ?
27. Navedite pojmovno određenje autarkija !
28. Objasnite teoriju komparativnih prednosti (David Ricardo) !
29. Objasnite Heckscher - Ohlinovu teoriju spoljne trgovine !
30. Na kojim modelima i pretpostavkama se temelji H-O teorija ?
31. Od kojih pretpostavki u svojoj analizi polaze Stolper i Samuelson ?
32. Koje su bitne pretpostavke Rybcjynski teoreme ?
33. Na čemu se temelji Leontijevljev paradoks ?
34. Definicija međunarodne vanjske trgovine !
35. U kojim uslovima države vode vanjskotrgovinsku politiku ?
36. Objasnite pojam Liberalizma u međunarodnoj vanjsko-trgovinskoj politici !
37. Objasnite pojam Intervencionalizma u međunarodnoj vanjsko-trgovinskoj politici!
38. Objasnite pojam Protekcionizma u međunarodnoj vanjsko-trgovinskoj politici!
39. U čemu se ogleda suština i specifičnosti bilateralizma i multilateralizma u sistemu međunarodne trgovine (i plaćanja) ?
40. Navedite uslove po kojima kreditira Svjetska banka , a po kojima IDA !
41. Koja je uloga Međunarodne Finansijske korporacije IFC ?
42. Zašto je osnovana Evropska banka za obnovu i razvoj (članstvo , cilj , kapital i način kreditiranja) ?
43. Kada su zemlje potpisale GATT sporazum, one su vezale svoje carine na tekući nivo ili niže. Vezane carine znače da su se zemlje složile da ne povećavaju carine izuzev u izuzetnim (slučajevima) okolnostima. Objasnite kako carine vezane u GATT -u sprečavaju njihovo slobodno formiranje !
44. Šta je to organizacija ?Navedite primjer za formalne i neformalne organizacije i objasnite u čemu se sastoje njihove razlike !
45. Koji su osnovni argumenti za favorizovanje međunarodnih organizacija i šta su argumenti protiv ? Šta mislite koji su od njih jači ?
46. Devizni kurs, definicija, formiranje , vrste formiranja i utvrđivanje deviznog kursa u odnosu na stanje platnog bilansa zemlje !
47. Objasnite platni bilans i njegovu strukturu, te način kako se vrši uravnoteženje platnog bilansa !

48. Pojam, vrste (podjele) važnija dejstva i efektivna carinska zaštita !
49. Carinska osnovica i carinske tarife !
50. Koji su to važniji oblici kvota (šta su kvote i objasnite važnije oblike) ?
51. Šta su to necarinske barijere, njihova suština, klasifikacija i kvantitativna ograničenja ?
52. Šta se podrazumijeva pod pojmom državna trgovina (u širem i užem smislu) ?
53. Šta je to damping , njegova definicija i uloga ?
54. Objasnite suštinu carinske unije!
55. Definišite efekte i objasnite efekte ekonomске integracije ?
56. Razlika između međunarodne ekonomске saradnje i međunarodne ekonomске integracije ?
57. Objasnite koje su najznačajnije institucije (organi) u EU i šta je njihova nadležnost !
58. Koje su osnovne dileme za i protiv jedinstvene valute EU ?
59. Zašto je morala EU da ide na politiku primjene jedinstvene valute ?
60. Objasnite koji su glavni kriteriumi za prijem u članstvo u EU, i koja je to globalna politika prijema ?
61. Objasnite uzroke dužničke krize i početak ekonomskih reformi !
62. Koje su glavne karakteristike centralno-planske ekonomije u kojima se ona razlikuje od tržišno-usmjerenog ekonomije ?
63. Objasnite suštinu tranzicija sa aspekta centralnog planiranja i prelaska na tržišno - usmjerenu ekonomiju !
64. Da li sve zemlje treba da idu brzo ili sporo u tranziciji ?
65. Šta zemlje mogu da urade da izbjegnu problem deficitne platnog bilansa ?
66. Objasnite kako se postiže liberalizacija trgovine i trgovinskih reformi u ekonomijama i tranziciji !
67. Šta je to konvertibilnost valute i zašto je ona poželjna ?
68. Kako prizvodni izvoz doprinosi ekonomskom rastu ?
69. Koji su uzroci što nema objektivnih indikatora za mjerjenje uvoza ili međuindustrijske trgovine ?
70. Šta su to transferne (unutrašnje prenosne) cijene ?
71. Pojam i suština globalizacije !
72. Objasnite položaj države u globalnoj ekonomiji !
73. Šta je to neoliberalni institucionalizam ?
74. Navedite vrste carina, prema smijeru kretanja robe !
75. Navedite vrste carina prema svrsi (namjeni) carina !
76. Navedite vrste carina prema obračunu carina !
77. Navedite vrste carina prema načinu donošenja carina !
78. Navedite ostale vrste carina !
79. Navedite definiciju kvota !
80. Navedite oblike uvoznih kvota i objasnite njihovu ulogu !
81. Šta predstavljaju ugovoreni kontingenti kvota ?

82. Objasnite carinske kontingenete !
83. Kako se ograničava vanjskotrgovinska razmjena kod izvoznih kontingenata ?
84. Koje su bitne razlike kod učinaka kvota u odnosu na carinske učinke ?
85. Koje su prednosti kvota (kontingenata) u odnosu na carine ?
86. Objasnite pojam izvozne subvencije (premije) !
87. Navedite osnovne grupe izvoznih premija !
88. Objasnite osnovni razlog stimulisanja izvoza kroz disparitet cijena !
89. Da li je moguće definisati brojne privredne integracije ?
90. Navedite osnovne kategorije integracija kao i značenje istih !
91. Objasnite pojam asocijalni sporazum kod ekonomskih integracija !
92. Objasnite pojam zone slobodne trgovine kod ekonomskih integracija !
93. Objasnite pojam carinska unija kod ekonomskih integracija !
94. Objasnite pojam zajedničko tržište kod ekonomskih integracija !
95. Objasnite pojam ekomska unija , kod ekonomskih integracija !
96. Navedite učinke carinske unije !
97. Koji se uslovi moraju ispuniti kako bi carinska unija donosila najveću korist svima?
98. Šta podrazumijevamo pod ekonomskim pokazateljima ?
99. Objasniti pojam kamatni paritet !
100. Koja je definicija platnog bilansa ?
101. Šta obuhvata predmet međunarodne ekonomije i koji je cilj ?
102. Koji su oblici intervencije države na deviznom tržištu ?
103. Koji su kriteriji za izbor režima deviznog tečaja ?
104. Koji je danas režim deviznog tečaja ?
105. Koji su elementi definicije platnog bilansa ?
106. Objasnite pojam platnobilansni suficit, odnosno deficit !
107. Koji su uzroci nastanka platnobilansne neravnoteže ?
108. Šta se podrazumijeva pod pojmom teorija carinske zaštite ?
109. Koji je uticaj carina na domaću proizvodnju i potrošnju ?
110. Šta obuhvata nominalni bilateralni devizni tečaj ?
111. Objasnite pojam realni bilateralni devizni tečaj !
112. Koji faktori djeluju na promjenu deviznog tečaja ?

Predmetni profesor :
Doc. dr . Izet Banda